

Hírek

NOVUS Művészeti Egyesület

Megalakult a művészeti főiskolák hallgatói és a pályakezdő fiatal művészek szakmai egyesülete. Erre 1989 tavaszán azért került sor, mert a művészeti főiskolások – közös kezdeményezésre – ki akartak lépni az évtizedek során rájuk erőszakolt elszigeteltségből. Ennek érdekében egy, a hivataltos intézményi csatornához nem kötődő önálló szakmai szervezetet hoztak létre. Tagsága valamennyi Magyarországon oktatott művészeti ágat képviseli. Az egyesület igyekszik magához vonzani a felsőoktatásból mellőzött műfajok művelőit is. A NOVUS célja a művészetek társadalmi presztizsének helyreállítása, a művészek szakmai képzettségének megerősítése, a szakirányú felsőoktatás struktúrájának átgondolása, és ennek eredményeképpen modellintézmények létrehozása.

Munkáját eddig 3 jelentős eredmény igazolja:

1. Immár harmadik éve rendezik meg a NOVUS Művészeti Fesztivált, a főiskolás művészek tanévvégi háromnapos bemutatóját az ország egy-egy nagyobb városában. (A NOVUS fesztivált idén szeptemberben hivatalosan felvették a Magyarországi Művészeti Fesztiválok Szövetségébe, így a háromnapos fesztivállal hivatalos résztvevői az 1992-es Budapesti Tavasz Fesztiválnak is.)

2. Idén szeptemberben létrehozták a NOVUS Művészeti Alapítványt, melynek feladata az egyesület célkitűzéseinek gazdasági hátteret biztosítani. Vagyis segíteni a kulturális intézményi modellek létrehozását és működtetését, illetve szakmai értékrendünk szellemében támogatni azokat a kezdeményezéseket, amelyek akár az egyesület keretein belül, akár attól függetlenül a kulturális élet kedvezőbb feltételrendszerének kialakítására törekednek.

3. Szeptembertől két osztállyal beindították első magángimnáziumukat, amely egyben Magyarország egyetlen nem alapítványi magángimnáziuma, melynek képzési minősítését a Művelődési és Köznevelési Minisztérium szavatolja.

A NOVUS Gimnáziumról

A NOVUS Művészeti Egyesület Művészetpedagógiai Csoportja – tanárok és hallgatók bevonásával – két évig dolgozott egy újfajta középiskolai prog-

ram kialakításán, amely pótolja a jelenlegi ismeretcentrikus oktatásból hiányzó kreatív gondolkodásra és alkotó cselekvésre nevelést. Iskolájuk tanulói a világ jelenségeit folyamatukban szemlélve, az adódó problémákat felismerve és egyéni megoldást alkalmazva, önálló, döntésre kész emberekké válnak.

Előzmények

Az iskola létrehozói az elmúlt két év során több olyan középiskolai kísérletben, kezdeményezésben vettek részt, amelyeknek célkitűzései az új intézményéhez hasonlóak voltak.

Az önálló munkára nevelés programjának elemeit a budapesti Vörösmarty Mihály Gimnázium tanulóival a Színházi Intézet és a Bajor Gizi Múzeum segítségével próbálták ki a gyakorlati oktatásban. Másik jelentős kísérletük a budapesti Kassák Lajos (azóta Ady Endre) Gimnázium pozitív devianáns csoportjának személyiségfejlesztő, drámapedagógiai-művészeti módszerekre épülő képzési formáinak kipróbálása volt. E kísérletről két cikk is megjelent az Új Pedagógiai Szemleiben (Szekszárdi Ferencné: Mitől jó egy gimnázium? 1991/3., Kapcsos Éva: Hogyan is kéne másokat is szeretni? – a drop out iskolakísérletről. 1991/9.).

Az oktatási program három részre tagolódik:

1. tantárgyi képzés
2. kreatív tréning
3. rekreáció

1. tantárgyi képzés

A tantárgyi ismereteket folyamatszemléletű, jelenségekre irányuló, elemző módszerrel oktatják. Nagy szerepe van a tantárgyak közötti átjárhatóságnak, valamint az egységes anyagrészek együttes, sokoldalú tárgyalásának (rugalmasan kezelt komplex tárgyak). A pedagógiai tevékenység célja az adott tárgyak egyetemi-főiskolai felvételi szintű oktatása mellett az önállóan alkalmazható ismeretek biztosítása. Ennek érdekében kötelezően választható kurzusokon önálló szakmai tárgyakat is oktatnak (pl. programozás, idegennyelvi levelezés, pénzügyi ismeretek, reklám- és nyomdai ismeretek stb.).

2. kreatív tréning (művészeti foglalkozás)

A kreatív tréning két részből áll:

a. drámapedagógiai gyakorlat

Ennek során önismereti, személyiségfejlesztő programok, szituációelemzések, valamint a drámairodalom klasszikus élethelyzeteinek elemzésével a növendékekkel együtt keresnek választ az egyén, a társadalom és az emberiség visszatérő nagy kérdéseire.

b. A képző- és iparművészeti módszerek, technikák megismertetése

Ez lehetőséget nyújt az aktív megismerés, (művészi) önkifejezés különböző formáinak gyakorlására és ezzel együtt az egyes korok, korszakok művészetének elemző megismerésére, megértésére.

3. rekreáció

E programnak is két fő ága van:

a. Testkultúra

Ezen belül a hagyományos testnevelésen túl tánc, pantomim, egészségvédelem szerepel.

b. Korszerű életmódra nevelés

Kultúrtörténeti ismeretekre épülő multikulturális program, melynek során az emberiség különböző nagy kultúráinak elemző megismerésével saját hagyományaink és lehetőségeink feltérképezése, valamint az egészséges életmód megteremtése a cél.

Képzési struktúra

A képzés ideje négy év, mely nyolc féléves egységre oszlik.

Az első félév az úgynevezett alapozás, amelyben a legnagyobb hangsúlyt (és óraszámot) a kreatív tréning kapja. Ennek célja a tanulók önismeretének, együttműködési készségének kialakítása. Ebben a félévben sajátítják el a diákok további kurzusokhoz szükséges alapismereteket is. Ugyanakkor megismerik egymást, az iskola szellemét, és lehetőség van egy újfajta tanár–diák kapcsolat kialakítására is.

A további félévekben fokozatosan nő az egyes tantárgyak képzési ideje, míg a kreatív tréninget felváltják az egyes, inkább szakmai jellegű foglalkozások.

A befejező két tanítási periódus (félév) választottan kétféle lezárási lehetőséget kínál a diákoknak. A felsőoktatási intézményekbe felvételizők számára egy intenzív előkészítési kurzust szerveznek, a továbbtanulni nem kívánók számára összegző, rendszerező, ismétlő jellegű oktatás zajlik.

Kivételt képeznek ez alól az idegen nyelvek, amelyeket napi rendszerességgel mind a négy éven át oktatnak. A cél két idegen nyelv elsajátítása.

A képzési idő heti, illetve napi beosztása is eltér a hagyományostól. Minden nap hét tanítási óra van, négy délelőtt, három pedig délután. A délelőtti és délutáni foglalkozások ún. képzési blokkokat (tömböket) alkotnak, amelyek lehetőséget adnak egy-egy témával való elmélyült foglalkozásra.

A tanítási rend és szerkezet bizonyos mértékig eltér a magyar iskolák poroszos hagyományaitól, nagyobb szerepet kapnak az életkori sajátosságok és az egyéni igények.

Egy évfolyamon egy osztály (kb. 20-25 fő) indul, amely a kiscsoportos foglalkozásokon két részre oszlik.

Az iskola teljes létszámát 100-125 főre tervezik.

Várható eredmények

Az iskola tanulói középiskolai tanulmányaik elvégzése után nagy eséllyel tehetnek felvételi vizsgát különböző felsőoktatási intézményekben. Ugyanakkor a felvételt nem nyert, vagy továbbtanulni nem kívánó növendékek idegen nyelvtudásuk, számítástechnikai ismereteik, illetve a különböző speciális kurzusokon (programozói, idegenvezetői, nyomdai ismeretek stb.) elsajátítottak segítségével tudnak elhelyezkedni.

A tervek szerint a NOVUS Gimnáziumot önmagukat, képességeiket, lehetőségeiket ismerő, toleráns, együttműködésre alkalmas, önálló döntésre és cselekvésre kész, fejlett identitástudattal és multikulturális szemlélettel bíró emberek hagyják majd el.

Az Új Magyar Iskoláért Pedagógiai Egyesület állásfoglalása a közoktatási törvény koncepciójáról

Az Új Magyar Iskoláért Pedagógiai Egyesület igazgatói szekciója 1991. november 29-én Székesfehérváron tanácskozást szervezett, amelyen a résztvevők (igazgatók, pedagógusok, szülők, önkormányzati tisztviselők) megvitatták a Művelődési és Közoktatási Minisztérium által 1991. november 5-én közzadott *A közoktatási törvény koncepciója* című tervezetet.

A jelenlévők kifejezték aggodalmukat a közoktatásnak a tervezetből kiolvasható jövőjéért, és megfogalmazták a tervezettel kapcsolatos egyöntetű álláspontjukat.

1. A tervezetben foglaltak erősen veszélyeztetik az utóbbi években kialakuló pluralista oktatás-

ügyet. Különösen veszély fenyegeti az alternatív eszméjét, az alternatív pedagógiai rendszerekre épülő intézmények működését.

2. A túlszabályozás, és a túlzott folyamatellenőrzés sérti a pedagógusok szakmai önbecsülését, veszélyezteti az intézmények autonómiáját, illetve erősen korlátozza az intézmények pedagógiai fejlesztéssel kapcsolatos tevékenységeit.

3. A koncepció mind szakmai, mind pedig finanszírozási szempontból számtalan ponton megalapozatlan és ellentmondásos, ilyen formában elfogadhatatlan, ezért átdolgozásra szorul.

A jelenlévők kifejezték óhajukat, miszerint a tervezetet további szakmai vitára kell bocsátani, ezért a kormány- és parlamentszintű elfogadtatás tervezett idejét meg kell változtatni, megfelelő időt kell biztosítani a szakmai viták lebonyolítására és az átdolgozás munkálatainak elvégzésére.

Informatika tanfolyam pedagógusoknak!

*Az Országos Közoktatási Intézet és az I & I
Informatika és Iskola Alapítvány
INFORMATIKA*

*tanfolyamot hirdet tanítók és óvodapedagógusok
számára.*

Az Országos Közoktatási Intézet által kidolgozott tanfolyami tematika a készülő Nemzeti Alaptanterv "Informatika" műveltségblokkjának témaköreire épül, annak szellemében, szem előtt tartva azt a tényt, hogy a hagyományos és új technológiákra alapuló informatikai eszközök és módszerek felhasználási készsége olyan szükséges része a műveltségnek, amelyet a tanulóknak már az általános képzésben el kell sajátítani.

A tanfolyam egyrészt az "Informatika" műveltségblokk elemi szintű tanítására készült fel, másrészt az informatikai eszközök (elsősorban a számítógép) és módszerek tanórai (óvodai) alkalmazására. A hallgatók olyan módszertani felkészítést kapnak, amellyel az informatikai ismereteket 4-9 éves kisgyermekek számára átadhatják. Megismerik továbbá a kisgyermekkorú anyanyelvoktatás új, nemzetközileg elismert, iskolakísérleteken és kutatásokon alapuló képességfejlesztő módszerét, amelynek hazai elterjesztésében, iskolakísérleteiben elsőként vehetnek részt.

A hallgatók a tanfolyam elvégzése után bizonyítványt kapnak. Vizsgát is tehetnek, amellyel alkalmassá válnak arra, hogy a következő tanévben

saját területükön továbbképző tanfolyamot tartsanak a módszerek továbbadására.

A 60 órás intenzív tanfolyam 1991. január közepén indul, kéthetente hétfői (vagy szerdai) napokon délután, 10-12 héten keresztül, egy budapesti általános iskolában. Részvételi díja 6.000 Ft, amely összeg a befizetés után a személyi jövedelemadó-alapból leírható. A férőhelyek száma korlátozott, a jelentkezéseket a beérkezés sorrendjében fogadjuk el. A válaszlévlében mellékeljük a befizetéshez szükséges csekket és a tanfolyam pontos időpontjáról és helyszínéről is tájékoztatást küldünk. A jelentkezéseket a név, iskola, lakcím feltüntetésével az alábbi címre kérjük:

I & I Informatika és Iskola Alapítvány
1043 Budapest, Munkásotthon u. 27.
Tel.: 1899-127

Katolikus oktatás

1. *Keresztény értékközpontú továbbképzést szervez magyar- és történelemtanárok, valamint népművelők számára az Országos Lelkipásztori Intézet (1035, Kórház u. 37.). A foglalkozások a téli és a tavaszi szünetben egy-egy hétvégén, nyáron pedig nyolc napon keresztül folynak.*

2. *Négyrészes hittankönyv-ankétot rendezett a Szent Gellért Egyházi Kiadó, ahol a hittankönyvek szerzői (Bajtai Zsigmond, Bognár Lajos, Koroncz László és Tomka Ferenc) válaszoltak a hitoktatók észrevételeire, kérdéseire.*

3. *Engedelmesség és szabadság a nevelésben* címmel ankétot tartott *A szív c.* havilap pszichológiai, pedagógiai rovata.

4. *A hét szentség* tematikájához kapcsolódó, kétrészes, magyar hangbemondásos, amerikai készítésű (*Sacred Heart Kids' Club*) videokazetta rendelkezhető a *Vigilia Kiadóhivatalában* (1364 Bp. Pf. 111.).

VÍZJELEK - egy pedagógiai konferencia anyaga

A Németh László Szakollégium (Szombathely) kiadásában megjelent *Vízjelek* címmel az 1989. november 17-18-19-én Velemben megrendezett Közép-Kelet-Európa Szemináriumok VII. kibővített anyaga. Idézünk az előszóából: "Ha van Magyarország ma oly intézmény, melynek fontosságát illetően egyként egyetértünk, akkor az bizonyosan az iskola. ... ha ... megkeresni igyekszünk e

nemzet továbbélésének életfontosságú biztosítékait, akkor az iskola minősége egészen biztosan egyike lesz a jövő-oszlopoknak." "Abban reménykedünk, hogy kötetünk számíthat értelmiségi közérdeklődésre, de a pedagógusok és a leendő pedagógusok – köztük főiskolánk hallgatói – "módszertani" segédanyagként is használhatnák."

Néhány cím a tartalomból:

Mihály Ottó: Rendszerváltás a társadalomban és az oktatásban

Zsolnai László: A humán ökológia pedagógiai vonatkozásai

Zsolnai József: Az értékközvetítő és képességfejlesztő pedagógia mint irányzat

Lami Pál: A nyolcosztályos gimnázium egy lehetséges modellje

Vekerdy Tamás: Waldorf-óvodák, Waldorf-iskolák az NSZK-ban

Domonkos Emília: Miben segít a Gordon-módszer?

A kötet szerkesztője Fűzfa Balázs; ár: 250,- Ft.

Megrendelhető a Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola Magyar Irodalom Tanszékén (Szombathely, Berzsenyi tér 2. 9701)

Belföldre utánvételt postázzák; egynél több kötet megrendelése esetén a postaköltséget a Főiskola fedezi, tíz darab fölötti megrendelés esetén kötetenként az ár mindössze 200,- Ft.

Pályázati felhívás

Az "1000 éves a magyarországi iskola" alapítvány a millennium megünneplésének előkészítése érdekében pályázatot hirdet az alábbi témákban:

1. Az egyes nevelési-oktatási intézmények és szervezetek, továbbá egyes intézménytípusok, települések, köz- és egyházigazgatási területek, egyházi szervezetek, valamint a nemzetiségek, etnikai kisebbségek iskolaiügyének történetére vonatkozó *neveléstörténeti források feltárása és kiadása*; pl.

- levéltári lelőhely- (fond-) jegyzékek;
- a köz-, egyházi és magángyűjteményekben fellelhető kéziratok jegyzékei;
- oklevél-, dokumentum- és kéziratgyűjtemények, összeállítások;
- sajtórepertóriumok;
- tematikus bibliográfiák;
- köz-, egyházi és magángyűjteményekben található muzeális értékű tárgyi emlékek jegyzékei;
- a történeti, építészeti szempontból jelentős iskolaépületek számbavétele;

- jeles pedagógusok életrajzi lexikona.

2. *A magyar iskola (oktatásügy) nemzetközi kapcsolatainak, illetve nemzetközi hatásának feltárása és feldolgozása* (nemzetközi hatások, külföldi oktatók, diákok magyar iskolákban; magyar diákok, tanárok külföldön; nemzetközi hírdő magyar tudósok, művészek, feltalálók, a magyar "munkaerő" külföldön; iskolai, művelődési kölcsönhatások a Kárpát-medencében).

3. Az évforduló alkalmából szerveződő intézményi, helyi, regionális vagy országos *iskolátörténeti gyűjtemények, múzeumi bemutatóhelyek, kiállítások létesítése, bővítése*.

4. Pedagógia-történeti jelentőségű, *muzéális értékek tárgyak gyűjtése, konzerválása, restaurálása*.

Pályázhatnak egyének, csoportok vagy intézmények a tervezett munka részletes ismertetésével, az egyszeri vagy több évre szóló költségvetés (személyi kiadások, dologi költségek), illetve támogatási igény részletes taglalásával – az erre szolgáló adatlap felhasználásával.

Az első pályázat benyújtásának határideje: 1992. február 15.

Az alapítvány kuratóriuma – szükség szerint külső szakértők bevonásával, esetenként helyszíni tájékozódás alapján – 1992. június 30-ig dönt a támogatások odaítéléséről, előnyben részesítve azokat, akik saját erőforrásaik kiegészítéséhez kérnek segítséget. A pályázók kérésére a kuratórium szakmai konzultációs lehetőséget nyújt.

A pályázat támogatásával létrejött alkotások (kiadványok, kiállítások stb.) jogosultak az "1000 éves a magyarországi iskola" embléma megkülönböztető használatára.

A pályázattal kapcsolatos további tájékoztatást és a pályázati adatlapot az Országos Pedagógia Könyvtár és Múzeum igazgatóságán (1055 Bp. V., Honvéd u. 19. – telefon, telefax: 1126-862) lehet kérni; a pályázati anyagot is erre a címre kell eljuttatni.

Az alapítvány a pályázatot 1995-ig minden évben ismételtlen meghirdeti.

A SYSTEM GEORGE nyelvoktató programok

1. A fejlesztés története

A személyi számítógépek első beszerzési lehetőségét kihasználva indítottuk el 1984-ben a fejlesztést. Ez több lépcsőben történt, és családi vállalkozásként indult. A Commodore-64 gépekre készült első program az Angol 1 volt, melyet az okta-

tásban kipróbáltunk és folyamatosan teszteltünk. A forgalmazás 1985. júniusában indult.

A továbbfejlesztést azzal kezdtük, hogy az Angol 1 programot átvittük az akkoriban elterjedőben lévő egyéb mikrogepekre, beleértve az IBM PC-t is. Ezután – még mindig C-64 gépre – elkészült az Angol 2 program, mely már számítástechnikai szempontból is sok újdonsággal szolgált. Ezzel párhuzamosan kifejlesztettük a – részben más felépítésű – Német 1 és Német 2 programokat. Ez a szakasz 1986-ban fejeződött be. A fejlesztés a francia, spanyol, majd az orosz programokkal folytatódott és 1987-ben ért véget.

Ezután elkészítettük az angol, német, majd az orosz programok hanganyagát. Ezek – gyakorlás közben külön magnóról párhuzamosan futtatva – lehetővé teszik a kiejtés jobb elsajátítását.

A fentiekkel egyidőben folyó további fejlesztés a számítógépek adta lehetőségek egyre jobb kihasználását jelentette. 1987-ben elkészült a PC/XT, AT 2.0 változata, majd 1988-ban a 3.0 változat. Ezek pontosan úgy működtek, mint a C-64-re készült programok. Gyökeres fejlődést jelentett a 4.0 változat. Ez már – természetesen gombnyomással jelzett kívánságra – automatikusan vezérli minden tanuló felkészülését akár hónapokon, sőt éveken keresztül is. Ezenkívül rengeteg további új elemet tartalmaz.

Már a forgalmazás első hónapjaiban látszott, hogy majdnem kizárólag a vállalatok vásárolják a programokat, annak ellenére, hogy az oktatási, művelődési, egészségügyi intézmények és magán-személyek magas árengedményt (60, majd 75%) kaptak. A programok tehát éppen oda nem jutottak el, ahol a legnagyobb szükség lett volna rájuk.

2. A programok jellege

A *SYSTEM GEORGE* nyelvoktató programok mindegyike teljes tanfolyami anyagot tartalmaz. Ez azt jelenti, hogy másfél-, két éves tanulással sajátítható el. Az öt nyelvből rendelkezésre álló hét program tehát mintegy 12 évi tananyagot tartalmaz. Angol, német és orosz programokhoz hanganyag is készült.

A programok a következők:

PC/XT, AT és Commodore-64 gépekre

Angol 1: 2-3 lemez (oldal), hanganyag 8 db 60p kazettán

Angol 2: 3-4 lemez, hanganyag 13 db kazettán

Német 1: 2-3 lemez, hanganyag 9 db kazettán

Német 2: 3-4 lemez, 12 db kazettán

Francia 1: 3-4 lemez

Spanyol 1: 2-3 lemez

Csak Commodore-64 gépekre

Orosz 1: 3 lemez (oldal), hanganyag 11 db 60p kazettán

Angol H, I, J: 3 lemez, nyelvtani és lexikai gyakorlatok

Minden programot anyanyelvi lektorok is ellenőriztek.

3. A programok használata

A hagyományos nyelvtanuláshoz, nyelvoktatáshoz képest a *SYSTEM GEORGE* programok új lehetőségeket nyitnak meg. Segítségükkel eredményesebbé tehetjük a tanulásra fordított időt. Ez első sorban úgy jelentkezik, hogy a gép mellett gyakorlással töltött idő alatt a tanuló átlagosan mintegy 60-80%-ban elsajátítja a tanultakat, és így a tanár ideje sokkal nagyobb hányadában fordítható a problémák tárgyalására és – ami a hagyományos oktatásban a legkevésbé megoldott – a beszéd-készség fokozására.

Amennyiben tehát mindenütt, ahol nyelvet tanulnak, rendelkezésre állnak a számítógépek és a programok, ez önmagában elegendő ahhoz, hogy eredményt érjünk el. És ha az oktatási módszereket kissé hozzáigazítjuk az új lehetőséghez, a nyelvtanulók nagy tömegénél eddig nem remélt fejlődést érhetünk el.

A nyelvoktató programok alkalmazásának főbb változatai.

a.) Magántanulás

Magántanulásra ösztönzi a nyelvismeret megszerzése iránt érdeklődőt

– a tanárhiány (pl. eldugott falvakban)

– az anyagiak hiánya

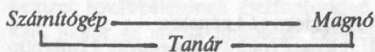
– az időhiány (rendszeretlen a szabadideje)

– saját kreativitása (szeret alkotni).

Nem vonható kétségbe, hogy nyelveket magánúton is meg lehet tanulni. Könnyen belátható, hogy az erre a célra kifejlesztett programrendszerrel előbb és alaposabban sajátítjuk el a szükséges ismereteket, mint hasonló segítség nélkül.

b.) Magánoktatás

Arra az oktatási formára gondolunk, amikor a magántanár, rendszerint házi körülmények között, egy vagy néhány személyt oktat egyszerre. Ebben az esetben a hagyományos módszerekkel szemben nyelvoktató programjaink új lehetőségeket nyitnak meg. Nézzünk egy alapsémát, melyet a magántanár alkalmazhat, amennyiben rendelkezik egy számítógéppel és egy magnóval:

Ha a séma szerint három munkahelyet létesítünk, egyszerre három, akár különböző szinten álló hallgatóval foglalkozhatunk. Kétórás foglalkozás esetén a hallgatók 40 percenként váltják a munkahelyeket.

A számítógépnél vagy gyakorol vagy beszámol a hallgató, asszerint, hogy milyen feladatot kapott. Tekintettel arra, hogy a gép értékeli a munkát, a tanár pontosan meg tudja állapítani, hogy tanítványa mennyire sajátította el az adott anyagrészt. A számítógép elsősorban a nyelvtani és lexikai ismeretek oktatását segíti.

A magán beiktatását az indokolja, hogy csak általa kényszeríthetjük a hallgatót a hanganyag eredményes otthoni használatára. Ezen a munkahelyen a (fülhallgatóval) hallott szöveget kell leírnia. A beszédértést és a helyesírást gyakorolják. Természetesen mindehhez különböző feladatok adhatók.

A tanári munkahelyről történik az irányítás. És itt – mivel az eszközök sok terhet levettek a tanár válláról – lehetőség nyílik a beszédkézség javítására. Itt történik a személyes kontaktust igénylő munka.

Nyugodtan megállapíthatjuk, hogy a két óra alatt a három hallgató mindegyike olyan eredményesen dolgozhat, mintha a tanárral egyedül tanult volna.

c) Tanfolyam, iskola

A tanfolyamokon és az iskolákban három fő csoportja lehet programjaink alkalmazásának: beszámoltatás, háttér tanulás, közvetlen oktatás.

A beszámoltatásnak több célja és indoka lehet: szintfelmérés, szakaszos ellenőrzés, vizsgáztatás. A SYSTEM GEORGE programok erre nagyon alkalmasak, mivel a tananyag bármely részéből és a teljes anyagból is képesek véletlenszerűen kiválasztott kérdéseket produkálni.

Az iskolai vagy tanfolyami tanár nem mindig kíván változtatni módszerein vagy az oktatás alapjául szolgáló tananyagban. Ha azonban szívén viseli azt, hogy tanítványai mielőbb, minél jobb eredményeket érjenek el, arra ösztönözheti őket, hogy a számítógépes programok aktuális gyakorlataival rendszeresen foglalkozzanak. Ennek nincs akadálya, mivel a lemezekben lévő, ki is nyomtatható információ részletes tartalomjegyzék is tartalmaz. Ebben könnyen megtalálható az éppen tanult anyag rész.

A magántanári órák tárgyalásánál ismertettünk egy alapsémát, mely nagyobb létszám oktatásánál

is alkalmazható. Ehhez természetesen több gépre van szükség. Ha pl. 4 gép áll rendelkezésre, 12 fő oktatható egyszerre. Mégpedig 3 különböző szintű csoport. Egy csoporton belül is csak társalgási szempontból kell közel azonos névűt képviselniük a tanulóknak.

A sémánk szerinti munkahelyeket nem feltétlenül kell egy időben és egymás mellé telepíteni. Számtalan lehetőség van, melyeket itt nem célszerű tárgyalnunk. Az érdeklődők számára mindig rendelkezésre állunk.

4. Tömeges használatbavétel

Egy-egy program vállalati ára: ÁFA nélkül:

1. pld. 16.000,- Ft, további pld. 4.000,- Ft

Ugyanez oktatási és művelődési intézményeknek és családoknak:

1. pld. 4.000,- Ft, további pld. 4.000,- Ft.

Befejezésül még hangsúlyoznánk, hogy nincs olyan program, mely megoldaná a nyelvoktatás problémáit. A SYSTEM GEORGE programok is csak hozzájárulnak a megoldáshoz. Mégpedig olyan mértékben, amilyen mértékben a lehetőségeket kihasználjuk. Amennyiben ehhez a gyakorlati alkalmazásban szerzett tapasztalatainkra bárkinek szüksége van, szívesen állunk rendelkezésére.

System George Labor
1027 Bp., Mártírok útja 26.
Tel: 115-1224

A SYSTEM GEORGE nyelvoktató programok ismertetője

PC/XT, AT 4.0 változat

A nyelvoktató programok 4.0 változata a tanulók számára

- megkönnyíti a gyakorlást,
- biztosítja az eredményt,
- elmélyíti a már megszerzett ismereteket,
- nagymértékben pótolja a tanárt, és így a tanárok munkáját is eredményesebbé teszi.

Ennek érdekében a programok a tanulás teljes folyamata alatt tárolják, nemcsak az eredményeiket, hanem a problémát okozó kérdéseket is. Mindez tanulási egységeként, fejezeteként, epizódokként, ill. feladatcsoportokként történik. Ehhez nem kell egyebet tennünk, mint a program behívása után begépelni saját kódunkat. A napi munka befejeztekor automatikusan tárolásra kerülnek a számunkra érdekes adatok és gyakorlatok. Legközelebbi foglalkozásunk alkalmával a program tudni fogja, hol hagytuk abba és automatikusan

arra a feladatra áll. Ilyenkor "magával hozza" mindazt, amit eddig a meghatározott tananyagra vonatkozóan számunkra félretett. Így bármikor áttekinthetjük eddigi eredményeinket és külön foglalkozhatunk azokkal az anyagrészekkel, melyekre vonatkozó ismereteink még kívánnivalót hagynak maguk után.

A tananyagot oktató üzemmódban tanuljuk és az elsajátított ismeretekről vizsgáztató üzemmódban számolhatunk be. A beszámolás különböző szinteken történhet: egy vagy több fejezetből vagy akár az egész tananyagból. Így a programok alkalmasak tömeges szintfelmérésre, vizsgáztatásra is.

Tanuláskor a hallgató minden segítséget megkap ahhoz, hogy minél hatékonyabban végezhesse munkáját. A feladatokra adandó válasz előtt vissza lehet lépni a már ismert problémákra, melyek elemzése megkönnyíti a megoldást. A program időnként visszaadja a helytelenül megoldott feladatokat és addig nem nyugszik, míg mindent meg nem tanulunk. Sőt, ha előre meghatározható eredményt nem érünk el, a gyakorlást újra kezdetjük.

A programok használatát részletes információ segíti. Ez megjeleníthető a képernyőn, de ki is nyomtatható. Gyakorlás közben szintén megkapunk minden segítséget ahhoz, hogy a munka folyamatos legyen. A képernyő felső sorában tájékozódhatunk az eredményekről és hogy hol tartunk az anyagban, az alsó sorban pedig a tovább-, vissza- és kilépési lehetőségekről.

Az angol- és német nyelv programjaihoz hangkazetták is rendelkezésre állnak. Ezek a felkészülés vagy a gyakorlás alkalmával párhuzamosan is futtathatók és nagy segítséget jelentenek a kiejtés elsajátításában.

A SYSTEM GEORGE nyelvoktató programok nemcsak magántanulásra, hanem tanfolyami oktatásra is alkalmasak. Mivel az alkalmazás lehetőségei igen sokrétűek, erről az igény felmerülésekor konzultációt biztosítunk, természetesen térítés nélkül.

Árainkról részletes felvilágosítás
SYSTEM GEORGE LABOR
1027 Budapest, Mártírok útja 26.
Tel: 115-1224

Drámapedagógia – drámajáték

A drámajáték a gyermekszínijátás korszerű technológiájaként már a hetvenes évek elején megjelent Magyarországon. Mint személyiségformáló,

kreativitásfejlesztő, az oktató-nevelő munkát sokoldalúan segítő eszközt csak ezután fedeztük fel.

Az általam kikísérletezett felfogásban a játék a drámatanár dramaturgiai érzékére és rögtönzési gyakorlatára (gyakorlottságára) épül. A drámajáték-rögtönzés egy epizód, epizódssorozat, epizódokra szeletelt történet (akár teljes epikai mű) megjelenítése olyan gyerekekkel, akik a történetet esetleg még nem is ismerik; más esetben a történetet a gyerekek maguk találják ki vagy élményeik alapján szerkesztik meg. A drámatanár arra is vállalkozik, hogy a rögtönzést általa ismeretlen gyerekekkel vezeti.

Ez a folyamat a rugalmas dramaturgia alkalmazását igényli, melyet a drámatanárnak tanulnia és gyakorlatok során fejlesztenie kell. A *gyerekek adottságai, a rögtönzésben való jártasságuk* – járatlanságuk a rögtönzés vezetését motiválja, megszabja a rögtönzés színvonalát, paramétereit. Rendszeresen együtt lévő – visszatérő – csoport (osztály, fakultációs csoport, szakkör) a rögtönzési készségben sajátos tréninggel, a feladatok célszerű megválasztásával, sorbafejtésével fejleszthető.

A drámajáték fogalma a rögtönzésen kívül számos módszerleletet tartalmaz. Ilyenek a készségfejlesztés játéka és gyakorlatai, a különféle "készenléti" tréningek (lazító, összpontosító gyakorlatok) stb. Számos közösségi játék a drámajáték eszköztárába sorolható. A *gyerekszínijátásban* ismert "alkotó dramaturgia", a gyerekek saját élményére épített rögtönzés (életjáték) is itt említendő. Drámajáték-technikaként említem a komplex játékkormányt, amelyben a rögtönzés különféle mozgásjátékokkal, táncsal, kézműves tevékenységgel társul; valamint a külön tanulmányozást érdemlő, külföldi példákban eredő "akció drámajátékot", melyben a gyerekek egy "felölt" cél képzelte vagy tényleges megvalósítására osztanak-vállalnak szerepet, pl. egy könyvkiadó vagy egy tudományos kutató team létrehozásáért.

Míndezebből a drámatanár kedvére válogathat, ebben a drámajáték csoportjellege, együttléteik gyakorisága és időtartama a meghatározó. A drámajáték a pedagógusképzésben a pedagógusjelölt személyiségére, kreativitási képességére hatást gyakorol, emberi és szakmai önismeretet ad. A posztgraduális képzésben a drámajáték mint módszer alkalmazási területei, "nyelvjezései" szakosíthatók, kiemelhetők. Ilyen a tanórai, ill. a szabadidős alkalmazás, a napköziotthon nevelőmunkájában való hasznosítás, táborok programjában betöltött szerep, szocializációs, felzárkóztató rendeltetés, a színijátás és nevelő és szakmai programja, a színház- és drámaismeret stb.

A drámajáték azok számára jelent valóságos értéket, akik ismerik. A pedagógusképzésben nehezen kerül méltó helyére, bár biztató jelek tapasztalhatók. Inkább posztgraduálisan, többnyire tanfolyamokon, elég elszórtan adódik lehetőség a módszer tanítására. Több-kevesebb rendszerességgel találkozunk pedagógiai módszervásárokon egy-egy drámapedagógiai műhely, vagy "egyszerű módszerbázis" bemutatójával, ezek persze csak fokozzák a módszer iránti érdeklődést, és ki nem elégíthető tanulási keresletet teremtenek. 1988-ban megalakult a Magyar Drámapedagógiai Társaság, a Dél-Alföldön már önálló egyesület működik. A fővárosban a közoktatásfejlesztési alap, ill. egyéb alapítványi támogatással Drámapedagógia Központ alakult (Csepelen ill. a Kaszásdűlőn működnek).

Az Iskolafejlesztési Központ a módszer népszerűsítésében és a szaktanácsadásban vállalt szerepet, segítséget nyújt továbbképzési programok ki dolgozásában is.

Váradi István

Történelmi játék, történelmi játszóház

A történelmi játékok népszerűsége közismert. A történelem életre keltése az oktatást, a nevelést mindig eredményesen szolgálta. A hetvenes évek közművelődésének útkeresése a gyerek-közművelődésben is újat adott. Kialakult a kreatív játék két – eredetileg egymástól független – formája: a nem-produkciós drámajáték és a játszóház. E két módszer összekapcsolása a hetvenes évek derekán két modellt kristályosított ki: a tábori életmód-játékot és a történelmi játszóházat. (Az IFK két munkatársának a tábori modell kísérletéről frott kötetét a Tankönyvkiadó jelentette meg.) Az utóbbi modell azóta több változatban elterjedt pedagógusok, népművelők, múzeumpedagógusok között.

Az elmúlt években az IFK munkatársaként eredményesen alkalmaztam a módszert a tananyag követésére – a havonkénti játszóházak az iskolai anyag elmélyítését, összefoglalását segítették.

E módszer megismertetésére történelemtanár-
rok részére a fővárosban és vidéken több tanfolyam és bemutató játszóház állt rendelkezésre, ezek szervezésében, tematikájuk kidolgozásában, nem egyszer a játékvezetésben az IFK munkatársai vállaltak feladatot. Munkatársaink részvételével a módszer határainakon túl is megismertetett, 1988-ban tíz napon át Bécsben, a Kunsthistoris-

ches Museum falai között osztrák gyerekekkel játszottak "lovajátékot". A módszer Bécsben teljesen újszerű volt, így annak a felnőttekre (pedagógusokra szervezőkre) gyakorolt hatása sok tanulással szolgált. Azóta Remscheidben és Immenstadtban (Németország) tartottam sikeres bemutatót nemzetközi publikum előtt.

A módszernek metodikai irodalma jóformán nincs. Egy kézikönyv megjelentetése az IFK kiadványtervében szerepel.

Váradi István

Az OKI Értékelési Központja az alábbi kiadványokat ajánlja fel térítésmentesen olvasóinknak:

Tantervelméleti füzetek

4. Dala Mária, L.: Az új általános iskolai tantervek követelményrendszerének strukturális elemzése, Bp. 1981.

5. Időszerű tantervelméleti kérdések és iskolai kísérletek. Tantervelméleti tanácskozás, 1981. május 21. Bp. 1982.

7. Vélemények, elképzelések a társadalomtudományi képzés megújításáról. Bp. 1982.

10. Vélemények, elképzelések a társadalomtudományi képzés megújításáról. Újabb 8 interjú. Szerk. Budai Ágnes, Mátrai Zsuzsa. Bp. 1984.

11. A tanítás és a tanulás nevelő hatása. Tantervelméleti tanácskozás, Bp. 1983. május 24. Szerk. Takács Etel. Bp. 1984.

12. Joó András: A tanóra ökológiája. Bp. 1984.

13. Kardos Margit: Az esztétikai tantárgyak nemzetközi összehasonlító vizsgálata. Bp. 1985.

17. Az iskolai értékelés időszerű kérdései. Tantervelméleti tanácskozás, 1985. május 8. Szerk. Demeter Katalin. Bp. 1985.

18. Műveltség és távlatokban. (Az MTA Elnökségi Közoktatási Bizottságának martonvásári és pécsi ajánlásai, 1980.) Szerk. Rét Rózsa, Kontra György. Bp. 1986.

19. Irányítás és pedagógia. Tantervelméleti tanácskozás, 1986. május 26. Szerk. Vajthó Erik. Bp. 1987.

20. A tanári önállóság és a tanterv. Tantervelméleti tanácskozás, 1987. május 25. Szerk. Szabó Judit. Bp. 1988.

A tantervelmélet forrásai

8. Szemelvények, dokumentumok a polgári iskola hazai történetéből. (Tantervek, törvények, tanter-

vi megközelítések.) Összeáll., magyarázatokkal ellátta és bev. Simon Gyula. Bp. 1987.

11. Nagy László tantervfelfogása és hatása. A szemelvényeket összeállította és a bev. tanulmányt írta Ballér Endre. Bp. 1989.

A fenti kiadványok megrendelhetők:

OKI Értékelési Központ
1051 Bp. Dorottya u. 8.

"Neked adom az országomat" – Pályázat

A *Gyermekköltészeti Világnapot* Belgiumban a 13 éven alatti gyermekek számára rendezik meg.

Az 1991. évi Gyermekköltészeti Világnap témája: "Neked adom az országomat".

Ebből az alkalomból versíró pályázatot frunk ki az adott korosztály számára az alábbi témában.

"Neked adom az országomat"

Minden gyerek a hazájában él,
abban az országban, amelyet szeret,
az országban, amelynek szépsége körülveszi,
az országban, amely az ő kincse.

A szépséget tájak, városok, műemlékek, történelmi örökségek adják.

Ezt jelentik a falvak, folyók, erdők, mezők, hegyek, sivatagok.

Ezt jelentik asszonyok, férfiak, mindazok akiket csodálunk, költők, zenészek, táncosok, szobrászok, művészek, tudósok.

A kincs az, amelyet minden ország a legjobbjából tud felajánlani.

Mindez adja az emberiség nagy kincsét.

Kezdjük el a gyerekek felkutatni mindazt, ami a környezetükben, a falujukban, városukban, országukban szép.

Válasszák ki, amit különösen vonzónak talál, amit fel tudnak ajánlani mint ajándékot a barátaiknak az egész világon.

Amit kiválasztottak, arról írjanak egy illusztrált verset. (Az illusztráció 60x40 cm-es legyen.)

A pályázat jelíges, beküldési határideje: 1992. április 2. Cím: Országos Köznevelési Intézet, Köznevelési Szolgáltató Iroda

1399 Budapest, Pf. 701/432.

A pályázat mellé zárt borítékban mellékelni kell a tanuló nevét, lakcímét, iskoláját.

A külső borítékra rá kell írni a jelíget és a "GYERMEKKÖLTÉSZETI VILÁGNAP" pályázat – megjelölést.

OKTV versenybizottsági névsorok

Magyar nyelv

Benczédi József ny. főisk. igazgató (elnök)
Schiller Mariann tanár (ügyvez. elnök)
Gráf Rezső ny. szerkesztő
Kovács Ferencné szaktanácsadó
Szende Aladár ny. főisk. tanár
Varga Valéria tanár
Wacha Imre tud. munkatárs

Magyar irodalom

Veres András tud. csoportvezető (elnök)
Nobel Iván tud. főmunkatárs (ügyvez. elnök)
Berkes Tamás tud. főmunkatárs
Forgács Anna vezető szaktanácsadó
Hidy Ildikó tanár
Horváth Jánosné ny. tnaár
Korzenszky Richárd tanár
Osztovcics Szabolcs tanár
Pankotai István tanár
Rónay László egyetemi tanár
Tokaji András tud. főmunkatárs

Történelem

Diószegi István egyetemi tanár (elnök)
Szente Péter tanár (ügyvez. elnök)
Bihari Péter vezető tanár
Cserjés Attila tanár
Draskóczy István egyetemi adjunktus
Durgonicsné Molnár Erzsébet főiskolai docens
Kalmár János egyetemi adjunktus
Németh István tud. főmunkatárs
Orosz István egyetemi tanár
Sárközy István igazgató
Szabolcs Ottó egyetemi docens
Ujvári Pál szaktanácsadó
Göttler Károlyné vezető tanár

Angol nyelv

Medgyes Péter egyetemi docens (elnök)
Halápi Magdolna főiskolai adjunktus (ügyvez. elnök)
Zerkowitz Judit egyetemi docens
Heltai Pál főiskolai docens
Magyarics Péter egyetemi tanársegéd
Varga János tanár
Király Zsolt vezető tanár
Pearson Nóra tanár

Némethné Hock Ildikó tanár
 Honyekné Timár Eszter tanár
 Jilly Viktor vezető tanár
 Bartáné Siklós Márta tanár
 Zentai Katalin tanár
 Táská Eszter tanár
 Varga Gyöngyi tanár
 Jobbágy Ilona nyelvtanítási konzultáns

Francia nyelv

Kelemen Tiborné egyetemi tanár (elnök)
 Darabos Zsuzsánna főmunkatárs (ügyvez. el-
 nök)
 Bagaméri Zsuzsa tanár
 Bölöni Judit tanár
 Kaposi Tamásné tanár
 Nemes Ilona
 Németh Márta
 Benoit Longerstay tanár
 Orbánné Horváth Márta
 Michel Soignet
 Alain Spohr tanár
 Guy Vandenbrouck tanár
 Kelemen Éva

Német nyelv

Nagy Sándorné tanszékvezető docens (elnök)
 Bedő Éva főmunkatárs (ügyvez. elnök)
 Ácsné Dévai Jolán tanár
 Bátкаи Sándorné vezető tanár
 Bojtos Attiláné tanár
 D. Egervári Piroska tanár
 Feldné Knapp Ilona vezető tanár
 Földes Csaba tanszékvezető docens
 Huszár Pál tanár
 Lelkes Gyuláné tanár
 Nagyné Kovalecz Anna főiskolai tanársegéd
 Meláth Ferenc egyetemi docens
 Palotás Berta egyetemi tanársegéd
 Patkó Györgyné tanár
 Szalai Elek tanár
 Szanyi Gyula ny. vezető tnaár
 Thiering Etelka tanár

Orosz nyelv

Péter Mihály egyetemi tanár (elnök)
 Paál László főmunkatárs (ügyvez. elnök)
 Pócs Ilona tanár
 Illés Lajosné tud. munkatárs
 Péteri Lajosné tanár
 Gál Róza főmunkatárs

Bálint István tanár
 Hessz Tibor tanár
 Lőrincz Attila tanár
 Somfai István tanár
 Vajnai János tanár
 Beleczi László tanár
 Werenka Ödön tanár

Olasz nyelv

Fried Ilona egyetemi adjunktus (elnök)
 Nyitrai Tamás nyelvtanár (ügyvez. elnök)
 Hegyi Ágota egyetemi tanársegéd
 Sármány Andrásné tanár
 Timár Károlyné tanár

Spanyol nyelv

Horányi Mátyás egyetemi tanár (elnök)
 Zoltán Márta nyelvtanár (ügyvez. elnök)
 Faluba Kálmán egyetemi adjunktus
 Maróti Jánosné egyetemi adjunktus
 Gergely Mihályné tanár
 Gellért Jánosné tanár
 Simor András tanár
 Kovács István tanár

Latin nyelv

Borzsák István egyetemi tanár (elnök)
 Dér Katalin egyetemi adj. (ügyvez. elnök)
 Aradi Péter tanár
 Balázs Mária tanár
 Bükkfalvi Zoltán ny. tanár
 Győri Gyula ny. tanár
 Lenkefiné Tréfas Myrtil tanár
 Ritoók Zsigmond egyetemi tanár
 Tegye Imre egyetemi adjunktus
 Ferenczi Attila nyelvtanár

Két könyv magyartanároknak

Az *ELTE BTK XX. sz. Magyar Irodalomtörténeti Tanszék* kiadványaiból:

– Irodalomtanítás Belgiumban, Franciaországban, Hollandiában, Japánban, Olaszországban, Portugáliában, Szovjetunióban és Magyarországon. Szerk.: Sipos Lajos. Honffy Kiadó, 1991. 188 old., ára: 260.– Ft.

Megrendelhető: Honffy Kiadó
 1091 Budapest, Üllői út 147.

– Tantervek, programok a magyar nyelv és irodalom tanításához. Szerk.: Sipos Lajos. Magyar Kémikusok Egyesületének kiadása, 1991. 592 old., ára: 350.– Ft.

Megrendelhető: Fővárosi Pedagógiai Intézet
Tanulmányi Osztály
1082 Budapest, Horváth M. tér 8.

Iskolatársulás

Megkezdődött az új program szerint a tanév a *salgótarjáni Petőfi Iskola* ötödik, s a *tiszafüredi Széchenyi Általános Iskola* második osztályában. Mindkét iskola "Az iskolai esélyegyenlőségért" alapítvány által támogatott, ISKOLATÁRSULÁS 12 néven jegyzett alternatív pedagógiai vállalkozás tagja. Arról van szó, hogy a német Gesamtschule mozgalom tapasztalatai alapján a sokoldalú nevelés, a késleltetett szelekció jegyében kibontakozó pedagógiai program, alternatív iskola meghonosítható-e napjaink Magyarországon. (Az iskolatársulás szervezése Loránd Ferenc nevéhez fűződik – programja megjelent az Új Pedagógiai Szemle 1991/1. számában –, az említettekén kívül szolnoki, budapesti iskolák tagjai máris a társuláshoz, további iskolák érdeklődnek. A képzés itt egységes szervezetben, differenciált metodikával járul hozzá ahhoz, hogy "mindenki a saját tempójában eljuthasson a saját csúcsaira". A program 12 éves, általános- és szakképzést nyújt végzőseinek.

Több gyermekszervezet (a Magyar Cserkészcsapatok Szövetsége, a Zöld Szív Egyesület, a Magyar Cserkészlányok Szövetsége, A Magyar Úttörők Szövetsége s a Magyarország Felfedezői – Hagyományörző Szövetség) csatlakozott a *békéscsabai Tanítóképző Főiskola* vállalkozásához: a pluralizmus viszonyai között közös szakmai képzésben részesíteni a gyermek- és ifjúsági mozgalmak vezetőit. Együttes munkában folyik a program kidolgozása – melybe külföldi példák nyomán – szociológiai, pszichológiai, szociálpszichológiai tartalmak is integrálódnak, a hallgatók a "szakmai gyakorlatot" saját mozgalmukban végzik majd, nemkülönben itt részesülnek – miután az öntevékeny gyermek- és serdülőmozgalmakban végzett tevékenység pedagógiáját, metodikáját megtanulták – speciális "ideológiai képzésben".

A *Gyermekek Magyarországi Fóruma* a Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálattal karöltve november végén mutatja be kormányzati szerveknek, és a "Gyermekek Szabadegyetemének" nevezett nyilvános rendezvények azon munkájának

eredményeit, melynek során elvégezték a teljes magyarországi joganyag átfésülését, elemzését abból a szempontból, hogy mely hatályos jogszabályok sértik az ENSZ Gyermekjogi Konvencióját, melyet a magyar kormány évekkel ezelőtt aláírt, de a hatálybalépést jelentő parlamenti kihirdetés – éppen elsősorban a megannyi várható súlyos jogi konfliktus miatt – késlekedik.

Trencsényi László

A Németh László Nyolcosztályos Gimnázium belső használatú kiadványainak jegyzéke

A/ Iskolakoncepció

A NÉMETH LÁSZLÓ NYOLCOSZTÁLYOS GIMNÁZIUM 200.–
(Egy iskolakísérlet bemutatása)

B/ Tankönyvek, gyűjtemények és feladatlapok

1. évfolyam

1. Orbis Latinus III. (1–2. évf.)	400.–
2. Anyanyelvi kislexikon (1–2. évf.)	100.–
3. Anyanyelvi szöveggyűjtemény (1–2. évf.)	500.–
4. Dalgyűjtemény (1–2. évf.)	100.–
5. Matematikai feladatlapok	50.–
6. Természetismereti munkalapok	115.–
összesen:	1265.–

2. évfolyam

1. Matematikai munkalapok	90.–
2. Fizika jegyzet	120.–
3. Fizika feladatlapok	100.–
összesen:	310.–

3. évfolyam

1. Történelem tankönyv I.	320.–
2. Latin szöveggyűjtemény	280.–
3. Földrajz tankönyv	300.–
4. Biológia tankönyv	130.–
5. Fizika jegyzet	200.–
6. Fizika feladatlapok	130.–
7. Történelem tankönyv II. (1992. januárjában)	
8. Irodalmi kislexikon (1992. januárjában)	
összesen:	1360.–

A felsorolt kiadványok a Németh László Gimnázium könyvtárában megvásárolhatók vagy a gazdasági hivatalban megrendelhetők. (1131 Budapest, Kilián Gy. u. 15–17.)

Anyanyelvi munkafüzet

Földi Józsefné és dr. Török Endréné, az *oroszlányi Ságvári Endre Általános Iskola* tanárai anyanyelvi munkafüzetet készítettek azon 5. osztályosok részére, akik egy ideig az idegen nyelv tanulására nem vállalkozhatnak. A munkafüzetet a K-EMPI adja ki, várhatóan 50-60.- Ft-os áron.

A munkafüzet 3 részből áll: 20 vershez, ill. prózai szöveghez feladatsor készült, melyek olvasási, szövegszerkesztési, nyelvtani, helyesírási ismeretek gyakorlására szolgálnak. A második rész szöveggyűjtemény, a harmadik rész írókról, költőkről életrajzi adatokat tartalmaz.

A munkafüzet használatához útmutató és tananyagbeosztás is készült.

Ajánljuk azoknak az iskoláknak (tanulóknak), ahol szeptemberben az idegen nyelv helyett az 5. osztályosok közül vannak olyanok, akik anyanyelvet tanulnak. Megrendelhető:

Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat
Pedagógiai Intézete
2800 Tatabánya V. Fő tér 4. Pf.: 132.

Szekszárd Gyermekek- és Ifjúsági Irodalmi Alapítvány

A *Magyar Írószövetség*, Tarbai Ede író (1161 Bp. Varga József u. 6.), Ordas Iván újságíró (7100 Szekszárd, Mészáros Lázár u. 7.) és *Szekszárd Város Képviseletének* (7100 Szekszárd, Béla tér 8.) "Szekszárd Gyermekek- és Ifjúsági Irodalmi Alapítványt" hozott létre.

Az Alapítvány segíti a gyermek- és ifjúsági irodalom fejlesztését, gondozását. Az Alapítvány nyitott, így valamennyi magyar és külföldi állampolgár, jogi személy, valamint bármilyen magyarországi és külföldi közösség sokoldalúan kapcsolódhat a célok megvalósításához, ha az Alapítvány céljaival egyetért, azt anyagi vagy bármilyen más eszközzel támogatni kívánja.

Az Alapítvány céljai és feladatai teljesítésének érdekében kész együttműködni minden olyan szervezettel, közösséggel és személlyel, amely – illetve aki – a közös célok elérésén munkálkodik.

Az Alapítványt 10000.- Ft-tal támogatta a Magyar Írószövetség, a szekszárdi tanácskozás színhelyén író-magánemberként mint támogató jelentkezett Földes Péter, Ágai Ágnes, Kamarás István, Mezey Katalin, Tótfalusi István, valamint Funk Miklós igazgató jelezte az Irodalmi Alap támogató szándékát is.

Aki az Alapítványt támogatni tudja, ezt szándéknyilatkozattal jelezze Elekcs Eduárdnének, a kuratórium elnökének, a *Tolna Megyei Könyvtár* címén (Szekszárd, Széchenyi u. 51.).

A Diákújságírók Országos Egyesülete (DUE)

A DUE az 1991/92-es tanévre is kírja országos tehetségkutató diákújságíró és diákrádiós pályázatot. Bármelyik iskolatípus (általános és középiskola, felsőoktatási intézmények) tanulói, szerkesztő-ségei pályázhatnak. A felső korhatár: 25 év.

A pályázatot a következő kategóriákban hirdetjük meg (az egyes kategóriákban belül szétválasztjuk az egyes iskolatípusokat):

Megjelent diákújságokkal (legalább két számmal) szerkesztőségek pályázhatnak. Lehetőség szerint friss, egy évnél nem régebbi diáklapokat várunk. A lapok bármilyen technikai eljárással készülhetnek. Elsősorban a tartalom képezi az elbírálás tárgyát. Egyéni diákújságírók már megjelent, illetve még meg nem jelent cikkekkel (riport, interjú, tárcá, jegyzet stb.) pályázhatnak. A cikkek összterjedelme nem haladhatja meg a 6 szabályosan gépelt oldalt (egy oldalon 25 sor, egy sorban 50 leütés). A zsűri előnyben részesíti az eredeti, valódi tényeken alapuló anyagokat a képzelt (fik-tív) írásokkal szemben.

A diákrádiósok tematikai megkötöttség nélkül pályázhatnak. A pályázat lehet önálló riport, tudósítás, montázs, összeállítás, irodalmi műsor stb. A pályázatotak kazettán kérjük beküldeni. A kazetta B oldalára kérünk fölvenni egy átlagos, rendszeresen sugárzott iskolarádiós (kollégiumi) műsort is. Ez nem képezi a bírálat tárgyát, de szükséges a pályázathoz.

Valamennyi pályázathoz kérünk egy max. 1 oldalas bemutatkozó írást csatolni. A DUE 10000.- Ft-ot ajánl föl a pályamunkák díjazására. Beküldési határidő: 1992. február 28. Cím: DUE, 1022 Budapest, Bimbó u. 7. (További információk: DUE Ifjúsági Kommunikációs Iroda, Móduz irodaház, Bp. VIII., Kőbányai u. 21. fsz. 4. Tel.: 113-70-20/2606. H-P. 12.00-18.00.

Peregrinus kiadó

1. A *Peregrinus Kiadó* megjelentette a német *Klett Kiadó DAS DEUTSCHMOBIL* című háromrészes (8-14 éves diákoknak szóló) német nyelvkönyv-

család első kötetét. (A második kötet decemberben, a harmadik 1992. májusában jelenik meg.)

A *DAS DEUTSCHMOBIL* a legújabb nyelvtanulási és tanítási kutatások eredményeit ülteti át a gyakorlatba. Koncepciójában a gyermekek nyelvelsajátítási folyamata különös hangsúlyt kap. A könyv olyan témákat és szövegeket kínál feldolgozásra, amelyek a kicsiket emocionálisan érintik, megkönnyítve ezáltal az azonosulást, az affektív tanulást.

Számos játék, mondóka, dal szolgálja a kiejtés, a mondat szerkezetek és helyes nyelvtani formák elsajátítását. Színes, fantáziadús illusztrációk, jelenetek és dalok feledtetik a diákkal, hogy itt komoly nyelvtanulásról van szó.

Az anyag elmélyítését segíti a munkafüzet, amelyben számos, szokszínű gyakorlat található.

A kazettákról meghallgathatók az egyes leckék dialógusai természetes beszédtempóban, autentikus háttérzajjal, illetve az órákat színesítő 8 kedves gyermekdallal.

Első osztályú, HIFI minőségű hangkazettára készülnek a felvételek, biztosítva a hanganyag hosszú élettartamát.

A tanári kézikönyv részletes diadaktikai-metodikai bevezetést nyújt a tananyaghoz és számos ötlettel szolgál az órák vezetéséhez.

A *DAS DEUTSCHMOBIL* könyvcsalád három kötete elvezeti a diákokat a nemzetközileg elismert Zertifikat-vizsga letételéhez.

2. LE P'TIT MANUEL

Francia nyelvkönyv-sorozat gyermekeknek, 7–10 éves kezdőknek. Szerző: F. Makowski/R. Lacorte. Kiadó: Hachette, Párizs.

A francia *Hachette* Kiadóval való együttműködésünk első lépéseként kerül a magyar piacra az általános iskolás korosztálynak szóló francia nyelvkönyv-sorozat első kötete, amelyet (remélhetőleg rövid időn belül) követ két hangkazetta is.

A sorozat három kötete olyan nyelvi anyagot tartalmaz, amely a 9–14 évesek heti 2–3 órában történő franciaoktatását képes biztosítani.

Az első kötet a francia nyelv tanulását megkezdő 3–4. osztályosoknak szól. A tankönyvvel már egy éve megkezdődött a kísérleti oktatás. A kísérletben résztvevő tanárok nagyon jó eredményekről számoltak be. Ez is hozzájárult ahhoz, hogy javasoljuk minél szélesebb körben való elterjesztését. Mindkét kiadvány megrendelhető:

Peregrinus Iroda és Könyvesbolt
1027 Budapest, Bem rakpart 54–55.
Tel., Fax: 115–8803.

Történelemtanárok országos konferenciája

1991. szeptember 28–án és 29–én a *Történelemtanárok Egylete* szervezésében a TTE és az ELTE TFK rendezésében tartották meg a *Történelemtanárok Országos Konferenciáját* a Tanárképző Főiskolai Kar Kazinczy utcai épületében.

A vártnál is nagyobb érdeklődés miatt (több mint 400 kolléga jelentkezett előre) az utolsó pillanatban a plenáris ülések helyszínét meg kellett változtatni: a nyitóelőadás és a vasárnapi programok a Gólyavárban kerültek megrendezésre.

A konferencia első napján a szakmáé volt a szó. A bevezető előadást Hanák Péter akadémikus, egyetemi tanár tartotta a Történettudomány szerepe a rendszerváltásban címmel.

A sikeres előadás után a mintegy félezer kolléga négy szekció közül választhatott:

Fröhlich Ida, egyetemi docens: Vallástörténet

Katus László, egyetemi docens: Társadalomstatisztika

Laszlovsky József, egyetemi docens: Közép- és újkori régészet

Rázsó Gyula, a Hadtörténelmi Intézet és Múzeum főigazgatója: Hadtörténet

Az ebédszünetben (akár a nyitóelőadás előtt) ingyen vagy jelentős árengedménnyel juthattak a résztvevők szakirodalomhoz (könyvek, folyóiratok), olcsóbban vehettek, rendelhetek – a helyszínen megtekinthető – oktatófilmet, tájékoztódhattak a Történelemtanárok Egyletének munkájáról.

Ebédszünet után folytatódott a szekcióülések:

1. Gerő András, egyetemi docens: Mentalitás-történet

2. Körmöczy Katalin, muzeológus, osztályvezető: Újkori történelmi muzeológia

3. Szőgi László, egyetemi adjunktus: Történelmi földrajz

A szekciók közül a vallástörténet, illetve a mentalitástörténet annyira népszerű volt, hogy többen kisorsultak a tereméből.

E nap utolsó rendezvénye: a Rubicon képes történelmi magazin főszerkesztőjének, Rácz Árpádnak a vezetésével beszélgetés korokról – életminőségekről.

A második napon időszerű kérdések kerültek napirendre. A legnagyobb várakozás Andrásfalvy Bertalan művelődési és közoktatási miniszter előadását előzte meg. A szervezők előre feltettek néhány kérdést (pl.: Hogy áll a NAT? Mi a helyzet a Közoktatási Törvény tervezetével? Mi a minisztérium, s a miniszter szerint a szakmai szervezetek

szerepe? Centralizál-e, miben a minisztérium? Egyház – iskolaszervezet? Egyház – tananyagválogatás? stb.)

A válaszok nem elégtették ki a jelenlévő tanárokat, hiszen a miniszter úr előadása után számos történelemtanár élt a ritka alkalommal, hogy kérdezhet a minisztertől. Az egyik hozzászóló kérdéseit úgy fejezte be: Mikor fog a miniszter úr felállni, s átadni a székét egy olyan embernek, aki az oktatásügyet jobban a szívében viseli? A jelenlévők jó része – ha a kérdező mondanóját nem is – a hangnemét kifogásolta, sajnálta azt.

A fenti "lemondatás" mellett a "parázs vitából" a sajtó főként azt idézte, hogy "Andrásfalvy Bertalan addig marad miniszter, amíg más párt nem győz a következő választásokon", valamint azt, hogy "legközelebb iskolabarát önkormányzatokat válasszanak" [a választópolgárok].

Zsolnai József, az Országos Köznevelési Intézet igazgatója a miniszter "tetemrehívása" után sokak sajnálatára elállt az előadásától (ígérve, hogy egy másik alkalommal szívesen pótolja azt.)

Diószegi István, a Magyar Történelmi Társulat elnöke a Társulat munkáját ismertette a jelenlévőkkel. Előadása végén – a tavasszal újjáválasztott vezetőség nevében – együttműködést ajánlott a szakmai szervezeteknek, köztük a Történelemtanárok Egyletének.

A Konferenciát a TTE közgyűlése zárta. A közgyűlés egyik alapfölközlata az volt, hogy a történelemtanárok önszerveződése, öntevékenysége elengedhetetlen, ehhez újít keretet az egyleti munka.

Összegzőként megállapítható, hogy megmozdult az szakma e "továbbképzésre", "informálásra", úgy tűnik, kész az önszerveződésre.

Többen kérdezték: mikor lesz a következő konferencia? A rendezők terve szerint jövőre.

Miklósi László

Miről ír a Drámapedagógiai Magazin?

A Magyar Drámapedagógiai Társaság évente kétszer adja közre fenti című periodikáját. Az 1991. novemberi közgyűlésen Debreczeni Tibor szerkesztő bemutatta az ezévi 2.számot.

Bevezetésképpen Gabnai Katalin emlékezik vissza a hazai drámapedagógiai mozgalom korán elhunyt pionírjára, Mezei Évára. Mezei Évának "korszaknyitó tanulmánya" annak idején a Valóságban jelent meg, a DPM teljes terjedelmében közli újra a "Történelmi játékok" című írást. Előző Nóra az idei év jelentős eseményéről számol be:

David Davis, a neves angol drámapedagógus vezetett tanfolyamot Fóton. A jelenlévők úgy értékelték az eseményt, hogy az korszakhatár a hazai drámatanári munkában.

Ezt követően sorra bemutatkoznak jelentős hazai műhelyek; osztályfőnöki órai, nyelvtan órai, a nagykőrösi Református Tanítóképzőn megtartott foglalkozás jegyzetei olvashatók.

Külön figyelemre tart számot az a játékoszeárlítás, mely külföldi szerző és a magyar népi gyermekjátékok gyűjtője, Karlóciné Kelemen Marianne írásait váltogatja – a "rímek" szembeötlőek!

Mérei Ferencnek 1976-ból származó, szűk körben terjesztett írását olvashatjuk újra a gyermekszínjátszásról; Bucz Hunor bemutatja "tér-színházi módszereit". Megismerkedhetünk az 1992-ben Békéscsabán megrendezésre kerülő VI. Európai Gyermekszínjátszó Találkozó terveivel.

Hírek, információk, riportok, jegyzetek, pályázati felhívások tarkítják, teszik fontossá a DPM ezévi 2. számát.

A Drámapedagógiai Magazint a Magyar Drámapedagógiai Társaság terjeszti. Ára 55.- Ft. Megrendelhető:

1251 Budapest
I. Corvin tér 8.

Az osztályfőnöki tevékenység időszerű problémáiról

Az osztályfőnöki tevékenység időszerű problémáiról szervez 3 napos országos konferenciát Szombathelyen az OKI Iskolafejlesztési Központja és az Iskolafejlesztési Alaptörvény 1992 áprilisában. Ehhez szeretnénk több irányú segítségüket kérni.

Mivel a szervezők képet szeretnének kapni a témával kapcsolatos aktuális helyzetről, kérjük hogy válaszoljanak röviden levélben (legfeljebb egy oldalon) mielőbb a következő két kérdésre:

1. Mi a mai iskolában az osztályfőnök tényleges feladata?

2. Ön szerint – optimális esetben – milyen funkciókat kellene ellátnia egy osztályfőnöknek?

Amennyiben iskolájukban, területükön az osztályfőnöki munkában alkalmazott vagy alkalmazható olyan kezdeményezéseket, programokat, módszereket, továbbképzési modelleket, taneszközöket ismer, amelyet érdemes lenne a rendezvényünkön bemutatni, kérjük, tudassa ezt velünk.

Örömmel fogadjuk a témához kapcsolódó helyi kiadványait ill. az ezekről szóló tájékoztatást.

Természetesen várjuk minden, a tervezett rendezvényre vonatkozó javaslatukat, ötletüket is.

Közreműködésüket előre is köszönjük
a szervezők nevében
Szekszárdi Ferencné
OKI Iskolafejlesztési Központ
1087 Bp. Könyves K. krt. 48-52.
Tel.: 134-4500

Francia taneszközsorozat, a munkakönyvtár

A "*munkakönyvtár*" (Bibliothèque de Travail, rövidítve: BT) a *Freinet-pedagógia* egyik lényeges eleme, "technikája", de más tanítási eljárásokban is jól alkalmazható. A több mint 1500 füzetből álló sorozat a legkülönbözőbb témákat tárgyalja, az emberi kultúra minden területét igyekszik célba venni. A BT füzetek 1923 óta jelennek meg és egyedülálló enciklopédiának tekinthetők. Folyamatos terjesztésüket és fejlesztésüket a Freinet-pedagógiához kapcsolódó mozgalom biztosítja.

A BT füzetek a következő szempontok szerint differenciálódnak: életkor, tématerületek és a feldolgozás eszköze tekintetében.

A BTJ (Bibliothèque de Travail Junior) a kicsikhez szól 6-tól 10-12 éves korig. Stílusa egyszerű, tényközlő, de nem "gyerekesített". Sok fotó, ábra található benne, és elsődlegesen a szélességével – a szó szoros és átvitt értelmében egyaránt – igyekszik megragadni az olvasó-lapozgató gyerekek fantáziáját, érzelmeit, gondolatait. Kb. 20 oldalon fejt ki a központi kérdést, amihez rövid történetek, érdekességek stb. kapcsolódnak.

A BT már hosszabban, 24-28 oldalon tárgyalja a központi kérdést, s a kiadvány végén rövid riportok, kísérletleírások, egyéb szövegek találhatók. Itt is fontos szerepük van a képeknek, ábráknak. A kiadvány sajátága, hogy ezeket a füzeteket a 10-15 éves gyerekek maguk írják, illusztrálják.

Az SBT (Supplément Bibliothèque de Travail) olyan kiegészítő füzet sorozata a BT-nek, amely – modellek elkészítésének útmutatójától, egy diavetítéses előadás felépítésének elmagyarázásán keresztül, a BT-k anyagát kiegészítő dokumentumokig – sokféle módon segíti az olvasót. A dokumentumok lehetnek eredeti szövegek, történelmi források vagy rövid munkaleírásai természettudományi, matematikai, földrajzi, történelmi problémák tanulmányozásának.

A BT2 fiataloknak, felnőtteknek készül, de egyetemisták is jól tudják használni. Az első tájé-

kozódásra szánt összefoglalása aktuális kérdéseknek. Koncentrált, szakszerű formában dolgozza fel a témát, de nem nélkülözhető a további olvasás.

A BT Son (Bibliothèque de Travail Sonore) minden példánya 12 diát, egy kazettát (kezdetben hanglemezt) és egy munkafüzetet tartalmaz. Ez a sorozat nemcsak egy-egy téma audiovizuális feldolgozását vállalja magára, hanem bemutatja a riportok, interjúk, csoportbeszélgetések különböző formáit, technikáit is.

A D.S.B.T. (Documents Sonores de la Bibliothèque de Travail) olyan összefoglaló hangfelvétel-sorozat, amely megismerteti a gyerekeket olyan jelentős személyiségekkel, akik átélt történelmi eseményekről, kutatási tapasztalataikról, saját élményeikről szólnak.

Az FTC (Fichier de Travail Cooperatif) a tanulók kis csoportos önálló kutatásaihoz, kísérleteihez kínál útmutatást, magyarázatot. A feladatok, vizsgálatok leírása mellett egy-egy kérdés megvilágításával, elmélyítésével is szolgál; fizikai-termesztudományos kísérletek elvégzéséhez javaslatokat, egyszerű mérőeszközök elkészítéséhez útmutatót ad, bemutatja a munkafolyamat és a kísérlet során szerzett információk kiértékelésének technikáit is. Ez a sorozat a felfedező tanulást kívánja elősegíteni az oktatásban.

Jól látható, hogy a bemutatott kiadványegyüttes arra törekszik, hogy felkeltse a gyerekek kíváncsiságát, hogy örömmel forgassák, hogy önálló munkára sarkalljon, és segítse azt, hogy követhető példákat, feldolgozási technikákat és azonosulási mintákat is bemutasson.

Horváth H. Attila

Tankönyvtár

Az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum (Bp. V., Honvéd u. 19.) mintegy 100 000 kötetnyi tankönyv különgyűjteménnyel rendelkezik. A gyűjtemény 1867 előtti anyaga a Honvéd utcai központban található. Az 1867 utáni tankönyveket a "Tankönyvtárban" őrizzük. A Tankönyvtár címe:

1113 Bp. XI., Tornavár u. 14.
telefon: 1869-466

Nyitvatartás:
kedd, csütörtök: 8-16
szerda, péntek: 8-13

A könyvek olvasótermi használatra kaphatóak meg, fénymásolási lehetőség van.

A Tankönyvtár anyaga:

Alap- és középfokú tankönyvek az általános és a szakirányú képzésben.

A Magyarországon megjelent magyar és nemzetiségű nyelvű tankönyvek.

A környező országokban megjelent magyar nyelvű tankönyvek.

Idegen nyelvű külföldi tankönyvek.

Történelmi Egyéniségek, Pillanatok (TEP)

Hiánypótló vállalkozás a TEP. Ma már az iskolák nagy része rendelkezik videóval, ugyanakkor igen szegényes az oktatáshoz készült, a tananyaghoz, a tanórába illeszthető videoanyagok kínálata. A TEP éppen erre vállalkozik: oktatási segédanyag-nak készült. A filmekben a dokumentumrészletek mai felvételekkel egészülnek ki, a kommentáló szöveghez zene társul. Bizunk benne, hogy e munkát hamarosan a vesenytársak, a hasonló témájú művek mérik meg igazán, addig valamennyi kollégának javasoljuk, győződjön meg saját maga a TEP alkalmazhatóságáról a tanításban.

Foki Tamás, Miklósi László
a Történelemtanárok Egylete
Bizotmányának tagjai

"Történelemtanár Kollégák!"

Örömmel értesítjük, hogy elkészült a történelem-oktatást támogató első videofilm-válogatásunk, melyet egyetlen, kb. egyórás kazettán hozunk forgalomba. (A kisfilmek címei: Luther; I. Péter; Kutuzov; Gutenberg műhelyében; Husz; Buchenwald; Rendezte: Hitler.)

Célunk, hogy a szűkös tanórai kerethez igazodva a kisfilmek – helyszíni és archív felvételekkel – a vizualitást életre hívva segítsék a tények elsajátítását, a gondolatébresztést, de vitaindításra is serkentenek.

Terveink és az Önök igényei szerint bemutatókat is szervezünk a kisfilmek megtekintésére.

Telefonügyelet: 122-9397, hétfőn és szerdán 8-12-ig, kedden és csütörtökön 12-20 óráig.

Tisztelettel, a szerzők:
Rónaháti Sándorné Katona Cecília nyelvtanár
Soós Ágnes történelemtanár
Rónaháti Sándor operatőr

A kazetta ára 1 450.- Ft, melyet belföldi postai utalványon kérünk feladni az alábbiak szerint:

Címzett: MNB 548-521117

OTP 218-98969

Általános Művelődési Központ

Rend. hely: 1054 Budapest

A megrendelt kazettát a befizetés kézhezvételétől számított 4-6 héten belül a forgalmazó EN-COOP GMK eljuttatja a feladó címére.

Családinterjúk

A Szociálisasszisztens-képzési projekt gondozásában megjelent kiadvány azon középiskolák tanulói által írt *dolgozatokból közöl válogatást*, ahol szociálisasszisztens képzés, ill. ún. humán szolgáltatások fakultáció van. A képzés része, hogy a tanulók ismerjék meg a XX. századi magyar társadalom történetét az egyes ember sorsának tükrében. A különböző vidékeken, különböző családoknál készült interjúk alapján készült monográfiák mellett szociális intézményekben (bölcsőde, nevelőotthon stb.) látottakat értékelő írások is vannak. A kötetet Pócze Gábor egyik szociográfiai táborozás eredményeinek felhasználásával készült tanulmánya zárja.

Ajánljuk a könyvet mindazon általános és középiskolában tanuló diáknak, tanító pedagógusnak, akit érdekelnek az emberek, azok sorsa, a család és társadalom kapcsolata, történelmünk.

A kötet ára: 120.- Ft. Szerkesztette: Vőneki Ágnes (Budapest, 1991). Megrendelhető:

OKI Iskolafejlesztési Központ
Szociálisasszisztens-képzési projekt
1087 Budapest,
Könyves K. krt. 48-52.
Tel.: 133-3361

A 4H gondolat Magyarországon

Együttműködési megállapodás aláírására került sor 1990 szeptemberében a Suomen 4H-Liitto és a magyar Agrár- és Falusi Ifjúság Szövetsége között a 4H gondolat magyarországi megvalósításáról. Az együttműködési szerződés megkötését támogatta a finn Mezőgazdasági és Erdőgazdálkodási Minisztérium, valamint a magyar Földművelésügyi Minisztérium is. A támogatásról a két minisztérium szerződést írt alá, amelynek aláírói mindkét részről a tárcák államtitkárai voltak.

A 4H ifjúsági szervezet alap gondolata az USA-ban 1902-ben született, és ma már több mint 90 országban működik. A finnországi szervezet 1928-ban alakult.

1. A 4H négy angol szó (head, hands, heart, health) rövidítése, amely jelképezi a mozgalom céljait: az átgondoltságot, a gyakorlatiasságot, a humanitást és a természetes életmódot. Az AGRYA nemzetközi, elsősorban finn tapasztalatokra építve kívánja hazánkban kialakítani a külföldön sikeresen működő mozgalmat.

2. A 4H célkitűzései:

- Egyszerű vállalkozásokon keresztül, rendszeres munkatevékenységek révén megismerteti a fiatalokkal a mező- és erdőgazdálkodás, a kézműipar, a kereskedelem, a környezetvédelem és a biotermelés alapjait mind vidéki, mind városi környezetben.

- Önálló gondolkodásra, döntésképessegre, rendszerességre, vállalkozókészségre nevel, lehetőséget biztosít önálló jövedelemszerzésre.

- Megkönnyíti az egyén társadalmi beilleszkedését, toleranciakészségének kialakulását.

- Jelentős hatással van a vidék fejlesztésére, különös tekintettel a munkahelyek teremtésére.

- Nemzetközi kapcsolatai révén lehetőséget biztosít más országok, kultúrák megismerésére, nemzetköziségre nevel.

Átalakuló társadalmunkban felmerülő jelentős igények alapján tűzte ki célul az AGRYA 4H programjának megvalósítását.

A program keretében az AGRYA szervezi a magyar 4H szövetség kialakulását, anyagi forrásokat teremt, kialakítja a Magyarországi 4H Klubok Szövetsége struktúráját, koordinálja a helyi klubok, az önkormányzati testületek, valamint az állami szerepvállalás közötti élő kapcsolatot. A nemzetközi kapcsolatrendszer kiépítésével és működtetésével biztosítja a célok megvalósulását.

Címünk:

Agrár- és Falusi Ifjúság Szövetsége
AGRYA Országos Iroda

1088 Budapest VIII. Múzeum u. 17.

Tel.: 138-4683

138-2300/143, 219 mellékek

Hírek a megyei pedagógia intézetekből

Jász-Nagykun-Szolnok

A MOZAIK Oktatási Szádtól (6723 Szeged, Debreceni u. 3/B.) megendelhetők:

- *Csahóczy Erzsébet: Töprengő III-IV.*

Tehetség gondozó matematikai feladatok 8-9, 9-10 éveseknek. A feladatok tematikus feldolgozása, a megoldások közlése módját ad a gyerekeknek az önálló feldolgozásra és önellenőrzésre. A tanítók jól használhatják órákon és szakkörökön.

- *Dr. Bene Kálmán: Kalauz a versértelmezéshez*

Bevezetés a lírai művek elemzésébe. A könyvet elsősorban 12-16 éves irodalmat szerető, a lírai művek elemzésében jártasságot szerezni kívánó diákoknak szánták. A kiadvány többségében az általános iskolában is tanult versek más-más megközelítési módú és szempontú mintaelmezéseit tartalmazza. Ára: 187.- Ft.

- *A kéttannyelvű középiskolák felvételi tájékoztatója és felvételi feladatai 1987-1990*

(szerk. Dr. Zentay Kornélia)

A kötetben megtalálhatók Magyarország összes kéttannyelvű középiskolájának legfontosabb adatai. A szerkesztő ismerteti a túljelentkezések arányát, a felvételi ponthatárokat, a követelményeket, a jelentkezés módját az egyes intézményekben. Ára: 198.- Ft.

- *Kosztolányi - Mike - Vincze: Érdekes matematikai feladatok*

A feladatgyűjtemény elsősorban a felső tagozatos és a középiskola első ill. második tanuló számára készült. A témakörök a hagyományos elemi matematika területei mellett (algebra, geometria) számos olyan érdekes és gondolkodtató matematikai problémát is tartalmaznak, amelyek megoldásához a logikus gondolkodáson kívül szinte más nem is szükséges. Ára: 168.- Ft.

- *Dr. Németh Endre: Biológiai összefüggések, logikai vázlatok*

A könyv a biológia logikai szerkezetét, oksági összefüggéseit vázlatok segítségével mutatja. Kiemeli a tananyag mondanivalóját, fejleszti a lényeglátást. Segíti a magyarázat megértését, az otthoni tanulást, rögzítést, valamint (képszerűséggel) a későbbi felidézést. Ötleteket ad az önálló jegyzetelés formái és módszertani eljárástól. Ára: 269.- Ft.

Tolna

Emlékeztető az "Értékközvetítő és képességfejlesztő program" bevezetésére történő jelentkezésről

Az értékközvetítő és képességfejlesztő program bevezetésére a tantestületi szavazás után lehet csak jelentkezni. A tantestületi szándékot - az iskolafenntartóval történt megegyezés után - a Képességfejlesztés Országos Központjának kell frásban

bejelenteni minden év február 1-ig (2045 Törökbalint, Köztársaság tér 8., tel.: 185-1639). E bejelentéshez csatolni kell a tantestületi döntésről szóló jegyzőkönyvet. A jelentkezés elfogadásáról a Központ munkatársai levélben értesítik a jelentkező tantestületeket, s a tanévben hátralévő továbbképzések időpontjáról és helyéről is küldenek információkat.

Komárom-Esztergom

Az iskolatörténeti gyűjtemény a *Tatabányai Múzeum* egyik legértékesebb gyűjteményegyüttese. Bizonyítja ezt az is, hogy a tatabányai Gellért-téri kiállítóteremben elhelyezett kiállítás világkatalógusban is szerepel.

Jövőre egy újabb kiállítás megnyitását tervezük, ehhez kérjük a pedagógusok és a tanulók, illetve a volt diákok segítségét.

Régi oktatási dokumentumokat, tankönyveket, szemléltető eszközöket, fotókat, egyéb tárgyi anyagokat fogunk kiállítani. A tárlat részeként *Baráunk a könyv* címmel azt is szeretnénk bemutatni, melyek voltak dédszüleink, nagyszüleink, szüleink kedvenc könyvei, illetve mit olvasnak ma legszívesebben a gyerekek, a fiatalok és a felnőttek.

A támogatásra több formában is lehetőség nyílik. Egyrészt a múzeum garanciát vállal a kiállítás időtartamára – várhatóan 2 év – kölcsönadott tárgyakért, másrészt örömmel fogadnánk az intézményünknek ajándékként felajánlott értékeket. Amennyiben a gyűjteményünkben eddig még meg nem lévő, hiánypótló tárgyról van szó, szerény lehetőségeinkhez képest mód nyílna a megvásárlására is.

Aki segíteni tud, illetve be kíván kapcsolódni a gyűjtőmunkába, kérjük személyesen a Tatabányai Múzeumban (Tatabánya, Fő tér 38.), vagy a 34/10-495-ös telefonszámon jelezze szándékát.

Reméljük, hogy a pedagógus pályán több évtizedet eltöltött pedagógusok köréből is megnyerhetünk támogatókat.

Minden leendő "múzeumbarát" segítségét előre is köszönjük:

Fűrészné Molnár Anikó
múzeumigazgató

Hajdú-Bihar

Továbbképzések, tapasztalatcserék

A folyó tanévben is szeretnénk biztosítani az alternatív módszerek és programok szerint dolgozó iskolák számára a tapasztalatcsere lehetőségét.

a/ *A nyelvi-irodalmi kommunikációs program* szerint haladó iskoláknak ajánljuk:

3. sz. Általános Iskola, Hajdúszoboszló

– 1992. január 29. 9 óra 40 perc – 6. osztály; tanít: Varga Erzsébet

Bolyai János Általános Iskola, Debrecen

– 1992. április 8. 8 óra 15 perc – 3. osztály; tanít: Nagy Béláné

b/ *A heurisztikus programozású olvasástanítás* (Tolnainé) módszerét alkalmazó iskolák számára:

Új Élet Parki Általános Iskola, Debrecen

Minden hónap első keddjén 8–10-ig 1. osztályban bemutató tanítás és konzultációs lehetőség!

Nyílt napok

Nyílt napok (9 órától) a debreceni Petőfi Sándor Általános Iskolában:

– 1992. február 26. – 4. osztály; tanít: Jánosiné

Kocsis Mária

– 1992. március 25. – 2. osztály; tanít: Vajdics

Pálné

– 1992. április 2. – 1. osztály; tanít: Pianovszky

Judit

– 1992. május 20. – 3. osztály; tanít: Suba Jó-

zsefné;

a debreceni Szoboszlói Úti Általános Iskolában:

– 1992. január 21. – 2. osztály; tanít: Máté

Lászlóné

– 1992. február 18. – 6. osztály; tanít: Kovács

Valéria

– 1992. március 24. – 3. osztály; tanít: Szabó

Miklósné

– 1992. április 7. – 7. osztály; tanít: Elek István

– 1992. május 12. – 3. osztály; tanít: Fülöpné

Megyessi Gabriella.

Helyreigazítás

Olvasóink pontos tájékoztatása céljából közöljük, hogy az *ISKOLAKULTÚRA 4. (Társadalomtudomány)* számának híreibe hiba csúszott: az ISKOLATÁRSULÁS 12 keretei között mind Salgótarjánban, mind Tiszafüreden az első osztályokban indult meg a munka az új program szerint.